

PENSJONSVEDTEKTER FOR OSLO KOMMUNE

Vedtekten er vedtatt av bystyret i møte 17.02.99 (sak 74), og endret i møter 14.03.01 (sak 88), 20.03.02 (sak 77), 01.02.06 (sak 26), 17.06.09 (sak 214), 15.12.10 (sak 417), 14.12.2011 (sak 421) og 18.12.2013 (sak 415)

DEL I INNLEDENDE BESTEMMELSER

KAP. 1 VIRKEOMRÅDE M.V.

§ 1-1 Innledende bestemmelser

Pensjonsvedtektene regulerer hvilken pensjon en arbeidstaker eller annen pensjonsberettiget har rett til i henhold til Oslo kommunes tjenstepensjonsordning.

Den myndighet som bystyret har etter disse vedtekter kan delegeres.

Den myndighet som kommunen har etter disse vedtekter kan delegeres av byrådet til forvalter av tjenstepensjonsordningen.

§ 1-2 Virkeområde

1.

For så vidt ikke annet er bestemt opptas i tjenstepensjonsordningen arbeidstakere i helt kommunale stillinger med minst halvparten av ordinær arbeidsuke eller med en fast arbeidstid pr. uke på minst 14 timer.

Arbeidstakere som samtidig har to stillinger som hver for seg ikke er av innlemmet størrelse, opptas i tjenstepensjonsordningen hvis den fastsatte arbeidstid i kommunens tjeneste er på den minstestørrelse som gjelder for innlemmet stilling i henhold til første ledd og vedkommende har innehatt begge stillinger samtidig ut over ett år. I så fall opptas vedkommende med virkning fra tiltredelsen i den siste stilling.

Vikarer og andre som engasjeres for mindre enn ett år opptas ikke i tjenstepensjonsordningen. Varer engasjementet utover ett år, opptas de med virkning fra tiltredelsen. Dersom engasjementet avsluttes før ett år er gått, annulleres medlemskapet.

Arbeidstakere som fortsetter i arbeid i minst 10 % stilling samtidig som de mottar løpende alders- og uførepensjon fra tjenstepensjonsordningen, skal omfattes av ordningen når arbeidstiden er kortere enn 14 timer pr. uke.

2.

Den som ved sin tiltredelse i innlemmet stilling er fylt 62 år, eller som har mindre enn fem år igjen til stillingens aldersgrense, blir ikke omfattet av tjenstepensjonsordningen med mindre vedkommende etter kapittel 2 får medregnet tidligere tjenestetid som pensjonsgivende, slik at vedkommende på den tid vilkårene til å få straks begynnende alderspensjon oppfylles, sammenlagt vil kunne få minst fem års tjenestetid.

3.

Hvis kommunen ikke har fri rådighet over ansettelse og avskjedigelse av en arbeidstaker i kommunes tjeneste, kan vedkommende ikke opptas i tjenstepensjonsordningen med mindre kommunen i hvert enkelt tilfelle vedtar de betingelser som er fastsatt av bystyret, samt vedtar denne vedtekt som gjeldende for vedkommende arbeidstaker.

4.

Bystyret kan bestemme:

a) at enkelte arbeidstakere eller grupper av arbeidstakere ikke skal opptas i tjenstepensjonsordningen.

b) at det for grupper av deltidsansatte som har en mer uregelmessig beskjeftigelse, skal gjelde særlige regler for opptagelse, beregning av pensjonsgrunnlag, tjenestetid og øvrige vilkår.

5.

Med virkning fra 1. januar 1986 innlemmes i tjenstepensjonsordningen de politiske sekretærer for byrådene og bystyregruppene når de har mottatt reglementsbestemt lønn sammenhengende i 1 år og i så fall med virkning fra tiltreden.

6.

I tvilstilfeller avgjør kommunen hvilke stillinger som omfattes av tjenstepensjonsordningen

§ 1-3 Forskjellige bestemmelser

1.

En arbeidstaker kan som regel ikke være omfattet av tjenstepensjonsordningen for mer enn en heltidsstilling. Heller ikke kan vedkommende for samme stilling samtidig være innlemmet i noen annen pensjonsordning. Bystyret kan gjøre unntak fra disse bestemmelser etter innstilling fra byrådet.

Når en arbeidstaker innehar to deltidsstillinger i kommunen, og en av disse eller begge hver for seg er innlemmet i tjenstepensjonsordningen, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen godkjenne disse som en stilling inntil full ordinær arbeidsuke.

Når en arbeidstaker har to eller flere arbeidsforhold samtidig hos samme arbeidsgiver, men tilknyttet flere pensjonsordninger, skal alle arbeidsforhold meldes inn i en og samme pensjonsordning. Ordningen gjelder med virkning fra 01.07.2001.

2.

Pensjonsberettiget som permitteres fra innlemmet stilling skal fortsatt være omfattet av tjenstepensjonsordningen med rett til pensjon etter kapittel 5, 6 og 7.

3.

Pensjonsberettiget som fratrer en stilling med rett til pensjon etter kapittel 6 og som tiltrer annen stilling innen kommunen, får sine pensjonsforhold beregnet som om vedkommende fortsatt innehadde den stilling vedkommende forlot, med mindre det i den nye stillingen oppnås et høyere pensjonsgrunnlag.

4.

Når en pensjonsberettiget endelig fratrer en stilling som er omfattet av tjenstepensjonsordningen for å tiltre annen kommunal stilling som ikke er omfattet av ordningen, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme av vedkommende opprettholder de rettigheter etter disse vedtekter som om vedkommende fremdeles innehadde sin tidligere stilling.

§ 1-4 Innmelding i tjenstepensjonsordningen

Vedkommende virksomhetsleder plikter å innberette til forvalter av tjenstepensjonsordningen:

- a) når en arbeidstaker fyller vilkårene etter § 1-2 for å bli omfattet av tjenstepensjonsordningen. Disse meldingene sendes på skjema fastsatt av forvalter av tjenstepensjonsordningen,
- b) når det inntreer endringer i noen av de forhold som er innberettet til tjenstepensjonsordningen,
- c) når en pensjonsberettiget fratrer med permisjon og når vedkommende gjeninntreer i sin stilling etter permisjon,
- d) når en pensjonsberettiget endelig fratrer sin stilling - ved død, avskjed eller oppsigelse.

KAP. 2 PENSJONGIVENDE TJENESTETID

§ 2-1 Pensjonsgivende tjenestetid

Som pensjonsgivende tjenestetid regnes den tid arbeidstakeren har hatt etter at vedkommende ble omfattet av tjenstepensjonsordningen, jf. likevel § 1-2 nr. 1 og §§ 2-2 og 2-3 første ledd. Det medregnes også tjenestetid i henhold til overgangsbestemmelser til vedtektene her.

Tjenestetid før fylte 18 år regnes ikke med. Tjenestetid som lærling, elev o.l. arbeidet etter det fylte attende år regnes med i den utstrekning og på de vilkår bystyret bestemmer. Denne tjenestetid regnes dog ikke med ved beregning av oppsatt pensjon etter § 11-1.

Pensjon etter kapittel 6 blir også medregnet som pensjonsgivende ved fastsetting av senere alders- og etterlattepensjon.

En pensjonsberettiget som fratrer med bevilget førtidspensjon etter egne regler fra kommunen, får tjenestetid frem til vedkommende kunne ha fratrudd med alderspensjon ved fylte 65 år (maksimalt 3 år) medregnet også ved den senere beregning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen, jf. §§ 11-1 og 11-2.

Fortsetter en pensjonsberettiget i stilling utover aldersgrensen, blir den forlengede tjenestetid medregnet.

§ 2-2 Avbrudd i tjenesten

Den tid en arbeidstaker har permisjon fra stilling som er omfattet av tjenstepensjonsordningen medregnes som pensjonsgivende når ett av følgende vilkår er til stede:

1.

Når permisjonen er gitt med bibehold av hel eller delvis lønn.

2.

Når permisjonen er gitt uten lønn, men med opptjening av lønnsansiennitet og forutsatt at vedkommende innen eller ved permisjonstidens utløp enten gjeninntre i sin stilling eller tiltrer annen stilling som er omfattet av tjenstepensjonsordningen.

3.

Når den pensjonsberettigede betaler full pensjonspremie i permisjonstiden.

Den tid en arbeidstaker er fraværende på grunn av kollektiv oppsigelse (streik eller lockout) medregnes ikke som pensjonsgivende, hvis fraværet strekker seg ut over tre måneder i sammenheng.

Tjenestetid som tidligere er opptjent i tjenstepensjonsordningen, skal tillegges tjenestetiden i den nye stillingen.

For øvrig bestemmer forvalter av tjenstepensjonsordningen hvorvidt, i hvilken utstrekning og på hvilke vilkår tidligere tjenestetid i kommunen kan regnes med.

Pensjonsgivende tid opptjent i annen tjenstepensjonsordning medregnes i den utrekning dette er hjemlet i avtale inngått med hjemmel i § 2-3.

Den pensjonsgivende tjenestetid settes til nærmeste antall hele tjenestear, idet brøkdel på halvt år eller derover regnes som et helt år, mens mindre brøkdel ikke regnes med.

§ 2-3 Avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter

Kommunen kan inngå avtale med Statens Pensjonskasse og andre offentlige pensjonsinstitusjoner om overføring og samordning av pensjonsrettigheter og eventuelt samtidig pensjonsgivende tjenestetid. Ved samtidig tjenestetid kan det også avtales andre regler for minste lønn eller arbeidstid enn de som er fastsatt i kapittel 1, og for fastsetting av pensjonsgrunnlag, beregning og utbetaling av pensjon.

Har kommunen inngått avtale som nevnt i første ledd om overføring av pensjonsgivende tjenestetid for arbeidstakere som har vært omfattet i en eller flere av disse pensjonsordninger, skal pensjon utbetales med det beløp som ville blitt aktuelt dersom all tjenestetid hadde vært i siste pensjonsordning.

KAP. 3 PENSJONSGRUNNLAG

§ 3-1 Beregning av pensjonsgrunnlaget

Pensjonsgrunnlaget beregnes ut fra fast lønn og pensjongivende tillegg (T-tillegg m.v.). Lønnen begrenses oppad til 100% stilling.

T-tillegg tas med ut over lønnen som pensjongivende i den utstrekning kommunen og arbeidstakernes organisasjoner har fastsatt at disse tillegg innplasseres på T-tabell-systemet.

Kommunen kan fastsette særskilt innskuddsgrunnlag når det finnes påkrevet på grunn av spesielle lønnsfastsettelser eller andre forhold. Herunder kan det vedtas overgangsordninger i forhold til tidligere pensjongivende tillegg - gruppe A, B og C.

Pensjonsgrunnlaget begrenses slik at den del av lønnen som overstiger 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) likevel ikke medregnes. Pensjon på grunnlag av fratreden før 1. mai 2000 skal likevel beregnes av et pensjonsgrunnlag hvor bare 1/3 av lønn mellom 8 og 12 G er medregnet.

§ 3-2 Gjennomsnittsberegning av pensjonsgrunnlaget

Har en pensjonsberettiget hatt arbeid med varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent for de 30 beste år. Ved beregningen tas det hensyn til arbeidstiden i den enkelte periode og periodens varighet, sammenholdt med pensjonsgrunnlaget for heldagsstilling ved pensjoneringen og den samlede tid vedkommende har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen, jf. § 6-3 første ledd.

§ 3-3 Lønnsnedgang

Når en pensjonsberettiget er gått over fra en stilling med høyere til en med lavere pensjonsgrunnlag, eller når grunnlaget for vedkommendes stilling er blitt satt ned uten at dette skyldes en alminnelig lønnsregulering, får den berettigede pensjon beregnet etter det høyere grunnlag for så mange tjenesteår som vedkommende hadde ved fratreden av den høyere stilling eller da grunnlaget for stillingen ble satt ned. I tillegg får den berettigede pensjon beregnet etter det lavere grunnlag for så mange tjenesteår som vedkommende har hatt etter overgangen til den lavere stilling, eller etter at grunnlaget for stillingen ble satt ned, dog ikke for flere tjenesteår enn at den samlede tjenestetid kommer opp i 30 år. De samme regler kommer til anvendelse for en berettiget som tidligere har hatt oppsatt pensjon for en høyere stilling.

Ved eventuell deltidsstilling er det pensjonsgrunnlaget ved full stilling som skal brukes ved sammenligningen.

Har en pensjonsberettiget hatt et høyere grunnlag fordi vedkommende har hatt flere stillinger samtidig, skal det høyere grunnlag bare medregnes for det tidsrom dette var tilfelle. Tilsvarende gjelder en pensjonsberettiget som på pensjoneringstidspunktet har flere stillinger samtidig.

Det kan av kommunen fastsettes minstegrenser for hvor lenge en pensjonsberettiget må ha hatt et høyere pensjonsgrunnlag for at det skal gi rett til øket pensjon.

KAP. 4 ALDERSGRENSER

§ 4-1 Aldersgrenser

Aldersgrensen for pensjonsberettigede er 70 år, eller den særaldersgrense som til enhver tid gjelder i kommunen for tilsvarende og sammenlignbare stillinger.

Aldersgrenser under 70 år som er fastsatt for tjenstepensjonsordningen skal til enhver tid være oppført i eget vedlegg/tillegg til vedtektene.

Ved overgang til stilling med annen aldersgrense, legges den nye aldersgrensen til grunn etter 1 års tjeneste i den nye stillingen (iverksettelsesdato 14.03.2001), jf. dog § 5-2.

KAP. 5 ALDERSPENSJON

§ 5-1 Rett til alderspensjon

En pensjonsberettiget har rett til alderspensjon når han fratrer sin stilling ved, eller etter fastsatt aldersgrense. Som fratreden i denne forbindelse regnes her enhver stillingsreduksjon på 10 prosentenheter eller mer, målt i forhold til full stilling.

Fratrer en pensjonsberettiget tidligst 3 år før aldersgrensen har vedkommende rett til straks begynnende alderspensjon såfremt summen av alder og tjenestetid er minst 85 år eller vedkommende har fylt 67 år.

Rett til alderspensjon har dessuten en pensjonsberettiget som har vært omfattet av tjenstepensjonsordningen i mer enn 10 år etter fylte 50 år som fratrer etter fylte 65 år.

Tilsvarende rett til alderspensjon fra fylte 65 år har også andre arbeidstakere i kommunen som enten oppfyller vilkårene for avtalefestet pensjon (AFP), har fratrudd eller kunne ha fratrudd med avtalefestet pensjon fra kommunen.

Alderspensjon etter tredje og fjerde ledd kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis pensjon etter tredje og fjerde ledd. Det kan heller ikke ytes alderspensjon etter tredje og fjerde ledd til en person som mottar eller har mottatt avtalefestet pensjon etter AFP-tilskottsloven.

§ 5-2 Særlige regler

Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan bevilge straks begynnende alderspensjon til arbeidstaker som i løpet av de siste 10 år har gått over fra stilling med lavere aldersgrense til stilling med høyere aldersgrense når følgende vilkår er oppfylt:

1. Arbeidstaker ville hatt rett til alderspensjon etter den tidligere aldersgrense.
2. Arbeidstaker har innehatt stilling med lavere aldersgrense i minst 15 år.

3.

Den tidligere stillingens lavere aldersgrense er begrunnet med at tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på arbeidstakerne slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forsvarlig til fylte 70 år.

§ 5-3 Pensjonsberegningen

Pensjon beregnes av den pensjonsberettigedes pensjonsgrunnlag når vedkommende fratrer stillingen, jf. likevel bestemmelsene i kapittel 3.

Lønnstillegg gitt ved lokale forhandlinger siste to år før fratreden med alderspensjon, regnes med i pensjonsgrunnlaget med inntil 40 % av folketrygdens grunnbeløp. Tillegg gitt siste to år før fratreden med alderspensjon ved administrativt vedtak eller etter forhandlinger etter fellesbestemmelsene § 16.2 skal ikke medregnes i pensjonsgrunnlaget.

§ 5-4 Årlig alderspensjon - levealdersjustering

Den årlige alderspensjon beregnes slik:

1.

Har den pensjonsberettigede en pensjongivende tjenestetid på 30 år eller mer, får vedkommende full alderspensjon. Denne skal før levealdersjustering utgjøre 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget, jf. kapittel 3.

2.

Har den pensjonsberettigede en pensjongivende tjenestetid på mindre enn 30 år, skal vedkommende ha avkortet alderspensjon. Denne utgjør så mange tredjedeler av full pensjon som vedkommende har pensjongivende tjenesteår.

3.

Ved delvis fratreden, jf. § 5-1, kan det utbetales redusert alderspensjon.

Pensjonen fastsettes normalt på grunnlag av nedgangen i deltidspersent og med utgangspunkt i pensjon for 100 prosent stilling. Dersom arbeidstaker har opptjent pensjon i stillinger med varierende deltid, beregnes nedgangen i deltidspersent med utgangspunkt i gjennomsnittlig deltidspersent på det tidspunkt pensjon tas ut.

Ved endelig fratreden regnes den resterende pensjon for seg.

4.

Forsørger den pensjonsberettigede barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full tjenestetid. Er pensjonen beregnet etter redusert tjenestetid skal det foretas en forholdsmessig avkorting.

5.

En pensjonsberettiget eller arbeidstaker som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) før fylte 65 år, skal ha alderspensjon som inntil

fylte 67 år minst utgjør den pensjon vedkommende ville ha vært sikret etter reglene i ordningen for avtalefestet pensjon.

Arbeidstakere i Oslo kommune som ikke er omfattet av tjenstepensjonsordningen, får fra fylte 65 år de samme ytelser som de ville fått etter ordningen med avtalefestet pensjon i Oslo kommunes tariffområde.

6.

Alderspensjonen skal levealdersjusteres. Det vil si at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder.

Levealdersjusteringen gjennomføres ved hjelp av forholdstall som fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet for årskull fra og med 1943-kullet, jf folketrygdloven § 19-7.

Alderspensjonen skal levealdersjusteres tidligst fra 67 år. Det gjelder også dersom det er utbetalt alderspensjon fra et tidligere tidspunkt. Pensjonen divideres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Dersom medlemmet fratrer stillingen etter 67 år, skal forholdstallet på fratredelsestidspunktet benyttes. Det skal likevel ikke benyttes lavere forholdstall enn 1,000, slik at pensjonen ved full tjenestetid ikke blir høyere enn 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon for medlemmer med aldersgrense høyere enn 67 år, skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Når et medlem fratrer stillingen delvis, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den fratrådte stillingsdelen. Når medlemmet fratrer stillingen helt, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den resterende stillingsdelen.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter om anvendelsen av forholdstall, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

7.

Medlemmer som 1. januar 2011 har 15 år eller mindre igjen til fylte 67 år, skal ha et garantert pensjonsnivå etter reglene i dette punktet.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år og anvendes på summen av:

- a) alderspensjonen etter disse vedtektene samordnet med alderspensjon fra folketrygden etter lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser, og
- b) alderspensjon fra folketrygden

For medlemmer som har 30 års tjenestetid eller mer utgjør det garanterte pensjonsnivået 67,3 prosent av pensjonsgrunnlaget. For medlemmer som har mindre enn 30 års medlemstid utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom summen av pensjoner etter annet ledd er lavere enn det garanterte pensjonsnivået etter tredje ledd, skal det utbetales et garantitillegg som svarer til differansen mellom det

garanterte nivået etter tredje ledd og summen av pensjoner etter annet ledd. Eventuelle forsørgingstillegg holdes utenfor ved beregningen av garantitillegget.

Dersom alderspensjon etter disse vedtekter er tatt ut før eller ved 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon, jf. folketrygdloven § 19-5 første ledd, dividert med forholdstallet ved 67 år. Eventuelt basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd og tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd regnes med.

Dersom alderspensjon etter disse vedtekter er tatt ut etter 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon dividert med forholdstallet på det tidspunktet medlemmet fratrer med alderspensjon etter disse vedtekter. Eventuelt basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd og tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd regnes med. For medlemmer som går over fra uførepensjon til alderspensjon etter disse vedtekter senere enn 67 år, benyttes den faktiske alderspensjon fra folketrygden i garantiberegningen.

Bestemmelsene i dette punktet gjelder tilsvarende for oppsatt alderspensjon, likevel slik at tjenestetiden etter tredje ledd fastsettes etter § 11-1 i disse vedtekter.

8.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling med alderspensjon eller avtalefestet pensjon før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og fram til omregningstidspunktet. Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som etter § 5-1, fjerde ledd får alderspensjon fra fylte 65 år, skal omregnes på tilsvarende måte. Bestemmelsen i § 12-3, første ledd, annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter at pensjonsgrunnlaget er omregnet.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling uten rett til straks å få pensjon etter disse vedtekter eller AFP fra Oslo kommune, reguleres med lønnsveksten fram til tidspunktet det ytes pensjon etter disse vedtekter. Når en arbeidstaker har gått over fra et høyere til et lavere samlet pensjonsgrunnlag, jf. § 3-3, skal det tidligere grunnlag som har betydning for pensjonsberegningen reguleres tilsvarende.

Ved regulering av pensjonsgrunnlaget benyttes de reguleringsfaktorer Kongen fastsetter etter folketrygdloven § 19-14 åttende ledd.

§ 5-5 Utbetaling av alderspensjon

Alderspensjon løper fra den første dag i måneden etter at den pensjonsberettigede har fratrudd sin stilling. Oppsatt alderspensjon løper fra den første dag i måneden etter at retten til løpende pensjon er inntrådt, likevel senest fra det tidspunkt vedkommende tar ut alderspensjon fra folketrygden. Når en alderspensjonist dør, løper pensjonen ut måneden etter døds måneden. Dersom vedkommende etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettigede barn, løper pensjonen ytterligere en måned.

Barnetillegg utbetales tidligst fra den dag barnet blir født og opphører senest ved utløpet av den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle ved utløpet av måneden etter barnets død.

En arbeidstaker som samtidig tjener opp rett til pensjon i mer enn ett arbeidsforhold og fratrer ett av disse med rett til løpende pensjon, får pensjon beregnet av lønnsnedgangen.

Løpende alderspensjon reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar innskuddspliktig stilling på minst 10 prosent, jf. § 5-1 første ledd og § 5-4 punkt 3.

Alderspensjon faller helt bort dersom forskjellen mellom den stilling vedkommende hadde før fratreden og ny stilling er mindre enn 10 prosentenheter.

Er forskjellen minst 10 prosentenheter, utbetales fortsatt pensjon beregnet etter reglene i § 5-4 punkt 3.

Ved endelig fratreden beregnes pensjon etter reglene i disse vedtekter.

KAP. 6 UFØREPENSJON. MIDLERTIDIG UFØREPENSJON

§ 6-1 Rett til uførepensjon og midlertidig uførepensjon

En pensjonsberettiget har rett til uførepensjon dersom vedkommende har varig sykdom, skade eller lyte (jf. lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 12-6), forutsatt at vedkommende ikke lenger har rett til lønn fra kommunen. Det kan tilstås uførepensjon for lavere uføregrad enn 50 %. Uførepensjon utbetales ikke så lenge vedkommende har rett til sykepenge etter folketrygdloven.

Det samme gjelder en pensjonsberettiget som fratrer sin stilling på grunn av alderssvekkelse etter fylte 64 år, forutsatt at vedkommende har hatt sammenhengende tjeneste i minst 5 år umiddelbart før fratredelsen.

Forvalter av tjenstepensjonsordningen avgjør om betingelsene for rett til uførepensjon og midlertidig uførepensjon er oppfylt og fastsetter uføregraden.

Ved vurdering av om det foreligger sykdom, brukes det samme sykdomsbegrep som folketrygden til enhver tid bruker.

Når en pensjonsberettiget blir tilstått uførepensjon fra folketrygden, skal uførepensjonen fra forvalter av tjenstepensjonsordningen ytes etter samme uføregrad. Folketrygdens uføregrad kan likevel fravikes når særlige grunner tilsier det.

Uførepensjon kan reduseres eller falle helt bort selv om den pensjonsberettigede er udyktig til tjeneste i sin stilling, dersom vedkommendes uførhet ikke antas å være til hinder for at vedkommende kan skaffe seg annet høvelig arbeid. Uredusert uførepensjon kan likevel tilstås for en tid av inntil 2 år fra pensjonen begynte å løpe.

Uførepensjon løper så lenge uførheten varer, høyst til nådd aldersgrense. Ved dødsfall løper pensjonen ut måneden etter døds måneden. Når vedkommende etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettiget barn, løper pensjonen i ytterligere 1 måned.

Uførepensjon kan gis som midlertidig uførepensjon i tilfelle hvor den pensjonsberettigede får behandling med sikte på bedring av arbeidsevnen. Retten til midlertidig uførepensjon faller bort dersom vedkommende uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering eller yrkesrettet attføring. Atføringstiltaket skal primært ha som mål å tilbakeføre den pensjonsberettigede i henhold til arbeidsgivers anvisning. Midlertidig uførepensjon kan tilstås for inntil ett år om gangen, og utbetales fra den dag sykepengen fra folketrygden opphører.

Ytelser etter denne paragraf, foregående ledd (om midlertidig uførepensjon), opphører dersom den pensjonsberettigedes ansettelsesforhold i kommunen opphører.

§ 6-2 Unntak

Retten til uførepensjon inntreffer ikke når uførheten inntreffer innen 2 år etter opptak i tjenstepensjonsordningen og skyldes en sykdom eller lyte som den pensjonsberettigede led av da vedkommende ble innmeldt og som det må antas at den pensjonsberettigede kjente til ved opptaket.

Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende ved forhøyelse av deltidsstilling eller lønn, med mindre lønnsforhøyelsen skyldes automatisk virkende lønnsregulativ eller en alminnelig lønnsregulering.

Retten til uførepensjon inntreffer heller ikke hvis uførheten skyldes forsettlig pådratt skade eller frivillig deltakelse i krig for fremmed makt. Det samme gjelder dersom den pensjonsberettigede uten rimelig grunn unnlater å etterkomme legens råd, nekter å gjennomgå attføring eller gjør seg skyldig i grov skjødesløshet med hensyn til sin helse.

Når særlige grunner taler for det kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

§ 6-3 Beregning av uførepensjon

Uførepensjon beregnes og utbetales i samsvar med reglene i kapittel 5, men reglene om levealdersjustering i § 5-4 nr. 6, garantitillegg i § 5-4 nr. 7 og omregning i § 5-4 nr. 8 gjelder ikke. Pensjonsgrunnlaget skal likevel beregnes ut fra den deltid den pensjonsberettigede har på det tidspunkt retten til lønn fra kommunen opphører, dersom eventuell deltid på dette tidspunkt er høyere enn gjennomsnittlig deltid beregnet etter reglene i § 3-2 første ledd.

Pensjonen beregnes ut fra det pensjonsgrunnlag vedkommende har på det tidspunkt lønn fra kommunen opphører og den tjenestetid den pensjonsberettigede ville ha fått om han hadde blitt stående i sin stilling til aldersgrensen. Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan gi nærmere utfyllende bestemmelser.

Uførepensjonens størrelse fastsettes etter arbeidsuførhetens grad til enhver tid.

En pensjonsberettiget som blir tilstått uførepensjon fra et tidspunkt etter 1. mai 1976, skal ha pensjonsgrunnlaget flyttet opp til høyere lønnstrinn i samsvar med den lønnsstige som gjaldt på pensjoneringstidspunktet, men likevel ikke opprykk høyere enn til lønnstrinn 9. Ved fratredelse etter 01.05.2002 er laveste pensjonsgrunnlag lønnstrinn 2.

§ 6-4 Tidspunkt for krav m.v.

Krav om uførepensjon skal settes frem innen 1 år etter at den pensjonsberettigedes lønn fra kommunen, eller sykepenger i henhold til lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd opphørte, jf. likevel reglene om foreldelse i lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-6 om foreldelse av forfalte terminer.

Pensjonsberettiget som gjør krav på uførepensjon eller som oppbærer uførepensjon, plikter å la seg undersøke av lege som er godkjent av forvalter av tjenstepensjonsordningen, og å gi alle opplysninger som kan være av betydning for pensjonsforholdet. Utgiftene til erklæring fra lege om helbredstilstanden dekkes av den som søker om pensjon.

Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan, når det gjelder spørsmålet om førstegangs bevilgning av uførepensjon eller spørsmål om fortsatt uførepensjon, kreve av den pensjonsberettigede legger seg inn på sykehus til undersøkelse. Forvalter av tjenstepensjonsordningen betaler utgiftene ved oppholdet og reise til og fra sykehuset, dersom disse ikke dekkes av folketrygden.

Spørsmål om fortsatt uførepensjon kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

Har den pensjonsberettigede selv krevd ny behandling etter fjerde ledd, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen kreve at vedkommende selv skal betale omkostningene i denne forbindelse.

KAP. 7 EKTEFELLEPENSIJON

§ 7-1 Rett til ektefellepensjon

Gjenlevende ektefelle etter en pensjonsberettiget har rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter pensjonsberettiget som mottok avtalefestet pensjon (AFP) fra kommunen.

Rett til ektefellepensjon inntreffer ikke når den pensjonsberettigede dør innen ett år etter innmelding i tjenstepensjonsordningen, og dødsfallet skyldes sykdom som den pensjonsberettigede led av ved tilsetningen og som vedkommende eller ektefellen må antas ha kjent til. Når særlige grunner taler for det, kan styret i tjenstepensjonsordningen innvilge hel eller delvis pensjon i slike tilfeller. Styret kan også bestemme at retten til ektefellepensjon skal falle bort når den pensjonsberettigede dør innen ett år etter at ekteskapet ble inngått, og dødsfallet skyldes sykdom som den pensjonsberettigede led av ved ekteskapsinngåelsen og som den pensjonsberettigede eller ektefellen må antas å ha kjent til.

Full årlig ektefellepensjon ved dødsfall etter 01.01.2001, skal utgjøre 9 prosent av det pensjonsgrunnlaget som den avdøde hadde (nettoppensjon), jf. dog overgangsbestemmelsen i § 7-5.

Er avdødes pensjonsgivende tjenestetid 30 år eller mer ytes det full ektefellepensjon. Dersom avdødes tjenestetid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde har tjenestear.

Dersom avdøde mottok avtalefestet pensjon (AFP), førtidspensjon eller alderspensjon, legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den tjenestetiden den avdøde vill ha fått ved å fortsette i stilling frem til aldersgrensen legges til grunn. Ved fastsettelse av fremtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i siste stillingsprosent før dødsfallet.

Bestemmelsen i § 6-3 fjerde ledd gjelder tilsvarende for fastsettelse av ektefellepensjon.

§ 7-2 Reduksjon i ektefellepensjonen

Ektefellepensjon fastsatt etter reglene i § 7-5 skal reduseres i henhold til bestemmelsene i punkt 1 og 2 nedenfor. Dette gjelder likevel ikke enkepensjoner i de tilfeller den pensjonsberettigede er innmeldt i tjenstepensjonsordningen første gang før 1. april 1977.

1.

Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og ervervsevne, foreliggende ervervsmuligheter og omstendigheter for øvrig kan ventes å få en årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, skal ektefellepensjonen reduseres. Pensjonen skal reduseres med et beløp som utgjør 40 prosent av den del av forventet årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen, kan saken prøves på nytt og ektefellepensjonen endres eller falle bort.

Forskrift av 5. september 1978 nr. 4 om fastsetting av ervervsinntekt for enker (enkemenn) i tjenstepensjonsordninger gitt med hjemmel i lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse, gjelder tilsvarende.

Når spørsmål om overgangsstønad eller pensjon fra folketrygden til gjenlevende er avgjort, skal pensjonen fra tjenstepensjonsordningen fastsettes etter den forventede ervervsinntekt som er lagt til grunn i folketrygden. Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år, skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre vedkommende har ervervsinntekt.

2.

Har gjenlevende ektefelle samtidig rett til alders- eller uførepensjon fra kommunens tjenstepensjonsordning eller fra annen offentlig tjenstepensjonsordning, kan ektefellepensjonen fra kommunens tjenstepensjonsordning ikke utbetales med større beløp enn at den samlede pensjon svarer til 60 prosent av summen av vedkommendes egen pensjon og den pensjon avdøde var berettiget til som uførepensjonist etter full uførhet, eller som alderspensjonist.

§ 7-3 Utbetaling og opphør av ektefellepensjon

Ektefellepensjonen blir utbetalt fra og med den måned den pensjonsberettigede dør og til og med utgangen av måneden etter gjenlevende ektefelles død.

Løpende ektefellepensjon opphører dersom gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap.

Pensjonen begynner å løpe igjen dersom det nye ekteskapet oppløses ved død eller skilsmisse.

Når en ektefellepensjon er opphørt fordi gjenlevende ektefelle har inngått nytt ekteskap, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at vedkommende skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom ektefellene samlet ikke har tilstrekkelige eksistensmidler.

Har vedkommende rett til ektefellepensjon fra denne eller annen pensjonsordning som går inn under Overføringsavtalen (Avtale inngått med Statens Pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) også etter den siste ektefelle, kan den samlede ektefellepensjon ikke overstige ektefellepensjonen etter 30 års tjenestetid etter den ektefelle som hadde det høyeste pensjonsgrunnlag.

Opphør og igangsetting av pensjon i henhold til foranstående bestemmelser skjer fra og med måneden etter at den begivenhet fant sted som betinget opphør eller igangsetting.

§ 7-4 Fraskilt ektefelle. Registrert partner

Det avgjøres etter den ekteskapslovgivning som til enhver tid gjelder, om fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon, og i tilfelle hvorledes pensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

Gjenlevende partner som er registrert i medhold av lov av 30. april 1993 nr. 40 om registrert partnerskap (partnerskaploven), har samme rett til ytelser etter denne paragraf som gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle. Bestemmelsene i § 7-2 gjelder alltid ved beregning av pensjon til gjenlevende partner dersom pensjonen er fastsatt etter reglene i § 7-5.

§ 7-5 Overgangsbestemmelse

Når gjenlevende ektefelle er født før 1. juli 1950 og avdøde ble omfattet av tjenstepensjonsordningen første gang før 1. juli 2000, ytes det ektefellepensjon etter bestemmelsene i denne paragraf. Det samme gjelder når gjenlevende ektefelle er født før 1. januar 1955, og den avdøde ble medlem av pensjonsordningen første gang før 1. april 1977, og ekteskapet ble inngått før 1. januar 2010.

Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 42 prosent av det pensjonsgrunnlaget som den avdøde pensjonsberettigede hadde. Bestemmelsene i § 7-1 femte og sjette ledd gjelder tilsvarende.

Pensjonen reduseres eventuelt etter reglene i § 7-2. Dette gjelder likevel ikke for pensjon til enke etter mannlig medlem omfattet av 1. ledd, 2. punktum. Det gjelder heller ikke for annen gjenlevende ektefelle etter 1. ledd, 2. punktum for tjenestetid opptjent etter 31. desember 1993.

Bestemmelsene i § 6-3 fjerde ledd gjelder tilsvarende for fastsettelse av ektefellepensjon.

KAP. 8 BARNEPENSJON

§ 8-1 Barnepensjon

Gjenlevende barn har rett til barnepensjon. Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan også tilstå barnepensjon til stebarn og fosterbarn som avdøde forsørget.

§ 8-2 Utbetaling og opphør av barnepensjon

Pensjonen utbetales til utløpet av den måned barnet fyller 20 år. Barnepensjon etter pensjonsberettiget som er død før 01.01.2001 utbetales likevel bare til utløp av den måneden barnet fyller 18 år. For disse kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tilstå hel eller delvis pensjon inntil 21 år dersom hensynet til barnets utdanning gjør det rimelig og barnet ikke forsørger seg selv og ikke har midler til det. Dør barnet tidligere, utbetales pensjonen til og med måneden etter døds måneden.

§ 8-3 Beregning av barnepensjon

Full årlig barnepensjon ved dødsfall etter 01.01.2001, skal for hvert barn utgjøre 15 prosent av det pensjonsgrunnlaget som den avdøde pensjonsberettigede hadde (nettopensjon), jf. dog overgangsbestemmelsen i § 8-5.

Er den avdødes pensjongivende tjenestetid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes tjenestetid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde hadde tjenestear.

Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon (AFP), førtidspensjon eller alderspensjon, legges den faktiske tiden vedkommende hadde vært omfattet av tjenstepensjonsordningen til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den tid den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen frem til aldersgrensen legges til grunn.

§ 8-4 Flere pensjonsberettigede barn ved dødsfall før 01.01.2001

Den barnepensjon som kommer til utbetaling, blir å dele likt på alle pensjonsberettigede barn.

Barn etter foreldre som begge var omfattet av tjenstepensjonsordningen, skal når begge foreldre er døde, ha barnepensjon beregnet etter forhøyede satser, særskilt for hver av de stillinger foreldrene hadde. Bestemmelsene i § 3-1 siste ledd om maksimumsgrunnlag får tilsvarende anvendelse.

Etterlater en pensjonsberettiget seg flere barnekull som oppdras hver for seg, beregnes barnepensjonen særskilt for hvert barnekull og ansees gitt med like stort beløp til hvert barn innen det enkelte kull.

§ 8-5 Overgangsbestemmelse

Barnepensjon etter en pensjonsberettiget som er død etter 1. januar 2001 beregnes og utbetales etter bestemmelsene i denne paragraf. Barnepensjon etter en pensjonsberettiget som er død før 1. januar 2001 beregnes og utbetales etter bestemmelsene som gjaldt ved dødsfallet.

KAP. 9 SAMORDNING

§ 9-1 Samordning

De pensjoner som er fastsatt i disse vedtekter, skal samordnes med andre offentlige pensjons- og trygdeytelser.

Den som søker om alders-, uføre- eller etterlattepensjon fra tjenstepensjonsordningen skal pålegges å sette fram krav om tilsvarende ytelser fra folketrygden før søknaden tas under behandling. Hvis vedkommende ikke er innvilget folketrygdytelse, unnlater å sette fram slikt krav, får avslag eller frasier seg en slik ytelse, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at det skal foretas samordning som om det var tilstått slike ytelser, eventuelt kan det også bestemme at pensjonen skal falle helt bort.

Samordning med alderspensjon fra folketrygden skjer tidligst fra 67 år, jf lov om samordning § 24.

KAP. 10 PREMIE

§ 10-1 Tilskudd fra kommunen

Premie til tjenstepensjonsordningen betales i sin helhet ved tilskudd fra kommunen. Det betales ikke tilskudd for den tid en pensjonsberettiget mottar full uførepensjon.

I den tid en pensjonsberettiget på grunn av permisjon, redusert arbeidstid eller andre forhold i tjenesten, herunder delvis arbeidsuførhet, bare oppbærer en del av lønnen, betales tilskuddet bare av denne del.

§ 10-2 Innbetaling ved permisjon. Frivillig premie

En pensjonsberettiget har under avtalt permisjon uten lønn eller med delvis lønn rett til å betale full premie (tilsvarende kommunens tilskudd) for et tidsrom av inntil 2 år. Slik frivillig premie beregnes i forhold til lønnsreduksjonen som følger av permisjonen.

Når særlige grunner tilsier det, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tillate at frivillig premie betales for et lenger tidsrom enn to år.

Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan fastsette særskilte regler for beregning av frivillig premie når vedkommende ikke er trygdet etter lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 2.

En pensjonsberettiget som ønsker å betale frivillig premie etter foregående ledd må gi melding om dette innen 2 måneder fra den dag vedkommende ble meldt ut av tjenstepensjonsordningen. Slik melding kan likevel i alle tilfelle gis innen 1 måned fra den dag vedkommende ble underrettet om utmeldingen.

Når særlige grunner tilsier det, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen tillate innbetaling av frivillig premie selv om vedkommende ikke har gitt melding innen fristens utløp.

Frivillig premie skal betales direkte til forvalter av tjenstepensjonsordningen innen 1 måned etter at krav om innbetaling er sendt. Etter forfall kan det kreves renter etter en rentesats som fastsettes av forvalter av tjenstepensjonsordningen. Rentesatsen kan ikke gå utover den rentesats som er fastsatt i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (morarenteloven).

Er frivillig premie ikke betalt innen 14 dager etter at forvalter av tjenstepensjonsordningen har sendt nytt varsel, annulleres eventuelle rettigheter som måtte være registrert på grunn av den forventede innbetaling når ikke annet følger av § 14-2 annet ledd i lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler. Det nye varsel skal klart angi konsekvensene av at innbetaling ikke skjer innen den oppgitte frist.

§ 10-3 Pensjonsgivende tid ved innbetaling av frivillig premie

Innbetaling av frivillig premie fører til at pensjonsberettiget får tilsvarende permisjonstid medregnet som pensjonsgivende. Bestemmelsene i kapittel 2 gjelder tilsvarende.

Når innbetaling av frivillig premie etter § 10-2 opphører uten at vedkommende på nytt blir omfattet av tjenstepensjonsordningen, jf. § 1-2, gjelder bestemmelsene i kapittel 11.

Ved avtalt permisjon i inntil 2 år, er vedkommende sikret pensjon ved død eller uførhet som om lønnsutbetalingen før permisjon hadde fortsatt. Det betales ikke premie for denne risikodekning.

Dersom en pensjonsberettiget er omfattet av annen tjenstepensjonsordning i permisjonstiden, gjelder risikodekningen likevel ikke.

§ 10-4 Midlertidig ansatte

Arbeidstakere som i henhold til § 1-2 ikke er omfattet av tjenstepensjonsordning fordi de er midlertidig ansatt for et kortere tidsrom enn 1 år, er risikodekket, jf. § 10-3 tredje ledd.

Arbeidstakere som mens ansettelsesforholdet varer, blir helt eller delvis arbeidsuføre og for øvrig fyller kravene i kapittel 6 til å få uførepensjon, skal tas opp i pensjonsordningen med tilbakevirkende kraft fra ansettelsestidspunktet og ytes uførepensjon. Bestemmelsene i § 6-2 første ledd anvendes med utgangspunkt i ansettelsestidspunktet. Den pensjonsgivende tjenestetid regnes fra samme tidspunkt. Ved friskmelding opphører risikodekningen etter § 10.3, 3. ledd.

Tilsvarende regler som i foregående ledd gjelder når en arbeidstaker avgår ved døden og etterlater seg ektefelle og/eller barn som etter bestemmelsene i kapittel 7 og 8 for øvrig ville vært berettiget til etterlattepensjon.

Det skal ikke innbetales tilskudd for pensjonsberettigede som blir omfattet av tjenstepensjonsordningen med tilbakevirkende kraft på grunnlag av reglene i de to foregående ledd. Det skal likevel betales tilskudd fra pensjoneringstidspunktet i den grad det ikke ytes premiefritak.

KAP. 11 OPPHØR AV ARBEIDSFORHOLD. EIENDOMSRETT TIL OPPTJENT PENSJON

§ 11-1 Opphør av arbeidsforhold

En pensjonsberettiget som slutter i kommunens tjeneste etter å ha opptjent minst 3 års pensjongivende tjenestetid, men uten å få rett til straks begynnende løpende pensjon har rett til oppsatt pensjon, jf. likevel 10-2 om frivillig innbetaling av premie. Dette gjelder likevel ikke pensjonsberettiget som slutter i kommunens tjeneste med rett til pensjon fra kommunen etter ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) før fylte 65 år, jf. § 5-1.

Den oppsatte pensjon omfatter alle pensjonsrettigheter i henhold til disse vedtekter, bortsett fra midlertidig uførepensjon etter § 6 nest siste ledd.

Oppsatt alderspensjon løper fra det tidspunkt den pensjonsberettigede når den aldersgrense som gjaldt for vedkommende stilling, likevel tidligst fra fylte 65 år og senest fra det tidspunkt vedkommende etter fylte 67 år får utbetalt alderspensjon fra folketrygden. Har en pensjonsberettiget som har høyere aldersgrense enn 67 år ikke tatt ut hel alderspensjon fra folketrygden, skal det bare utbetales en så stor forholdsmessig del av den oppsatte alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen som den som svarer til den forholdsmessige del av alderspensjonen fra folketrygden som er tatt ut. Oppsatt alderspensjon skal levealdersjusteres, jf § 5-4.

Rett til løpende uførepensjon inntreer i tilfelle når en pensjonsberettiget får rett til uførepensjon fra folketrygden og uføregraden følger folketrygdens uføregrad.

Den oppsatte pensjonen beregnes av pensjonsgrunlaget på fratredelsestidspunktet. Pensjonsgrunlaget reguleres med lønnsveksten frem til pensjonen begynner å løpe. Dersom en pensjonsberettiget har hatt varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes et gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, jf. § 3-2 første og fjerde ledd. Senere regulering skjer i samsvar med § 12-3.

Pensjonen skal avkortes etter forholdet mellom den faktiske tid vedkommende har vært omfattet av tjenstepensjonsordningen ved fratreden og den tid vedkommende ville ha oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mindre enn 30 år eller mer enn 40 år.

§ 11-2 Ny stilling i kommunen

Tar en pensjonsberettiget som har sluttet i kommunen ny stilling som medfører at vedkommende blir omfattet av tjenstepensjonsordningen, medregnes vedkommendes tidligere tjenestetid som pensjongivende i den nye stilling. Eventuell rett til oppsatt pensjon faller i så fall bort.

Har en pensjonsberettiget vært med i flere pensjonsordninger som går inn under Overføringsavtalen (Avtale inngått med Statens Pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) skal vedkommende få medregnet den samlede tjenestetiden ved pensjoneringen. Dette gjelder også om de enkelte tjenestetidsperioder er mindre enn 3 år.

Er den oppsatte alderspensjon igangsatt før inntreden i den nye pensjonsberettigede stilling, faller denne pensjonen bort eller reduseres etter de regler som fremgår av § 5-4 punkt 3.

KAP. 12 UTBETALING AV PENSJON OG PENSJONSREGULERING

§ 12-1 Utbetaling

Pensjoner utbetales som bestemt for lønnsutbetalinger. Utbetaling av pensjon skjer til den pensjonsberettigede.

Barnepensjon utbetales til barnets mor eller far eller til eventuell annen verge, eller til barnet selv hvis dette er myndig.

Restpensjon ved alders- eller uførepensjonists død utbetales til ektefellen, eller dersom denne også er død, til pensjonsberettigede barn. Etterlater den pensjonsberettigede seg verken ektefelle eller pensjonsberettigede barn, skjer utbetalingen til boet. Restpensjon ved ektefellepensjonists eller barnepensjonists død, utbetales til boet. Partner i partnerskap som er registrert i henhold til lov av 30. april 1993 nr. 40 om registrert partnerskap (partnerskapsloven) likestilles i denne sammenheng med ektefelle.

Når særlige grunner taler for det, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at utbetaling kan skje til andre.

§ 12-2 Pensjonsbeløpene

Pensjonsbeløpene avrundes oppad til hele kroner.

Forvalter av tjenstepensjonsordningen skal svare rente av pensjonsbeløp i samsvar med lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-4 når det er gått to måneder etter at forsikringstilfellet er inntruffet, likevel tidligst fra to måneder etter at melding om forsikringstilfellet er sendt til forvalter av tjenstepensjonsordningen.

Krav på forfalte pensjonsterminer foreldes normalt 3 år fra forfall, jf. lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-6.

§ 12-3 Regulering av løpende pensjoner

Alderspensjon under utbetaling reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut. Jf. for øvrig § 5-4 nr 8 om omregning av pensjonsgrunnlaget ved 67 år.

Regulering av uførepensjon og enke- og enkemannspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonen reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten fram til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonen i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter 67 år. Barnepensjon reguleres etter første punktum i leddet her.

Løpende pensjoner reguleres i samsvar med regulering av tilsvarende pensjoner i Statens Pensjonskasse, jf. 1. og 2. ledd, med mindre kommunen vedtar at slik regulering ikke skal foretas. Vedtar kommunen at løpende pensjoner ikke skal reguleres skal forvalter av tjenstepensjonsordningen av hensyn til Overføringsavtalen (Avtale inngått med Statens

Pensjonskasse om overføring og samordning av pensjonsrettigheter) orientere Statens Pensjonskasse om dette.

Reguleringstillegget dekkes ved belastning av forsikringsfondet.

DEL II FORSIKRINGSRETTSLIGE BESTEMMELSER

KAP. 13 OPPLYSNINGSPLIKT M.V.

§ 13-1 Opplysningsplikt

Enhver pensjonsberettiget og enhver som hever eller krever pensjon er forpliktet til å gi de opplysninger, legitimasjoner og attester som er tilgjengelige for vedkommende og som forvalter av tjenstepensjonsordningen trenger for å kunne ta stilling til pensjonskravet og utbetale pensjonen. Vedkommende må gi riktige og fullstendige svar på spørsmål fra forvalter av tjenstepensjonsordningen.

Unnlater en pensjonsberettiget å sende inn dokumentasjon som nevnt i første ledd, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at ytelser i henhold til vedtektene her midlertidig utsettes eller stanses inntil de aktuelle attester og opplysninger foreligger.

Dersom det ved fremsetting av pensjonskrav gis uriktige eller ufullstendige opplysninger som den pensjonsberettigede vet eller må forstå kan medføre at det blir utbetalt pensjon som vedkommende ikke har krav på, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen bestemme at retten til pensjon helt eller delvis skal falle bort.

Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en del av kravet eller dersom det foreligger særlige grunner, kan vedkommende etter reglene i lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 18-1 likevel ha rett til redusert pensjonsytelse i forhold til de pensjonsytelser som er fastsatt i vedtektene.

§ 13-2 Tilbakebetaling

Har vedkommende gitt uriktige opplysninger eller fortiet omstendigheter av betydning for pensjonsforholdet eller av andre grunner fått utbetalt for mye, kan forvalter av tjenstepensjonsordningen kreve for meget utbetalt pensjonsbeløp tilbakebetalt når beløpet er mottatt i strid med aktsom god tro. Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan bestemmes at tilbakebetaling skal skje ved reduksjon i fremtidige utbetalinger (jf. også lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 22-15).

§ 13-3 Utgiftsdekning

Samtlige attester og opplysninger skal gis uten utgift for forvalter av tjenstepensjonsordningen. Forvalter av tjenstepensjonsordningen bærer likevel utgifter til legeundersøkelser m.v. der hvor dette er bestemt i vedtektene her.

KAP. 14 RETTIGHETENES UANGRIPELIGHET

§ 14-1 Rettighetenes uangripelighet

De rettigheter som en pensjonsberettiget har ervervet i henhold til disse vedtekter, kan ikke overdras eller pantsettes. Det kan heller ikke tas arrest, utlegg eller utpantning i dem.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for forfalte krav på pensjon, jf. lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 19-13.

KAP. 15 ANSVARSBEGRENSNING SOM FØLGE AV KRIGSHENDING

§ 15-1 Ansvarsbegrensning som følge av krigshending

Hvis Norge kommer i krig, kan bystyret bestemme at ytelsene etter vedtektene her bare skal utbetales delvis.

Hvis en pensjonsberettiget dør som følge av frivillig deltakelse i krig for fremmed makt, kan forvalter av tjenestepensjonsordningen begrense sitt ansvar til vedkommendes opptjente rettigheter på det tidspunkt pensjonstilfellet fant sted.

KAP. 16 ANKE TIL TRYGDERETTEN

§ 16-1 Anke

Medlemmer kan anke vedtak i pensjonssaker til Trygderetten, jf. lov om Trygderetten og forskrifter om anke til Trygderetten for medlemmer av kommunale og fylkeskommunale pensjonsordninger. Anken skal sendes pensjonsleverandør innen seks uker etter at vedtaket ble mottatt, jf. trygderettsloven § 10. Pensjonsleverandørens styre kan nedsette et ankeutvalg. Utvalget tar stilling til om pensjonsleverandør skal omgjøre vedtak som påankes.

DEL III IKRAFTTREDELSE. OVERGANGSBESTEMMELSER M.V.

KAP. 17 IKRAFTTREDELSE, ENDRING OG OVERGANGSBESTEMMELSER

§ 17-1 Ikrafttredelse

Disse vedtekter trer i kraft når de er vedtatt av bystyret. Fra samme tidspunkt trer de tidligere gjeldende vedtekter ut av kraft med de unntak som måtte være fastsatt, herunder de bestemmelser som følger i dette kapitlet.

§ 17-2 Endring av vedtektene

Endringer i vedtektene skal vedtas av bystyret eller den det måtte bemyndige.

En pensjonsberettiget har rettigheter og plikter i samsvar med de til enhver tid godkjente vedtekter. Endringene kan også gjøres gjeldende for pensjonister og for tidligere fratrådte, såfremt deres rettigheter ikke blir redusert.

§ 17-3 Overgangsbestemmelser

Ved ikrafttredelse av vedtektene her skal en pensjonsberettiget som da har rett til pensjon eller uførepensjon, fortsatt ha sine ytelser beregnet etter de tidligere gjeldende vedtekter. Forvalter av tjenstepensjonsordningen kan likevel vedta at de nye bestemmelser skal gjøres gjeldende på avgrensede områder.

Byrådet kan fastsette nødvendige overgangsregler i forbindelse med ikrafttredelsen av vedtektene her.

§ 17-4 Rettigheter ved oppsatt pensjon

En pensjonsberettiget som har fratrudd sin stilling med rett til oppsatt pensjon, får pensjon på grunnlag av de vedtekter og bestemmelser som gjaldt på fratredelsestidspunktet, men med de unntak og endringer som er fastsatt nedenfor i dette kapittel.

§ 17-5 Opptjente rettigheter før 31. desember 1974

En pensjonsberettiget som har opptjent rettigheter i tjenstepensjonsordningen etter 31. desember 1974, skal fortsatt ha sine pensjonsrettigheter fastsatt på grunnlag av de bedre vedtektsbestemmelser som måtte ha vært gjeldende for den pensjonsberettigede før 1. januar 1975 og som vedkommende ikke har fraskrevet seg retten til.

Hvis en pensjonsberettiget etter 31. desember 1974 ansettes i ny stilling som omfattes av tjenstepensjonsordningen eller hvis det inntreer en annen endring i ansettelsesforholdet, som innebærer en endring av aldersgrensen, gjelder vedtektene her fullt ut for vedkommende.

§ 17-6 Rettigheter av 1950 eller tidligere

En pensjonsberettiget som skriftlig har valgt å bli stående med rettigheter etter vedtektene av 1950 eller tidligere vedtekter, får sine rettigheter fastsatt i henhold til det foretatte valg. Hvis den pensjonsberettigede senere, etter egen søknad, ansettes i ny stilling i kommunen, gjøres de til en hver tid gjeldende vedtekter gjeldende for vedkommende. Dette gjelder enten ansettelsen skjer i samme eller annen virksomhet.

§ 11-1 tredje ledd i vedtektene her skal likevel gjelde for rett til uttak av oppsatt alderspensjon.

§ 17-7 Tilpasningsbestemmelser

Hvis en pensjonsberettiget som ikke har fraskrevet seg retten til å fratrudd ved tidligere lavere aldersgrense etter bestemmelsene i § 17-6 første ledd, fortsetter i stillingen ut over den lavere aldersgrense, ytes pensjon etter vedtektene her, men i tilfelle med bibehold av bedre vedtektsbestemmelser som har vært gjeldende for vedkommende.

§ 17-8 Særskilte bestemmelser ved ulike regler

En pensjonsberettiget som har fratrudd med rett til oppsatt pensjon i tidsrommet 1. januar 1960 - 31. oktober 1961 skal ha pensjonsrettigheter fastsatt i henhold til vedtektene av 1960, men med aldersgrense i henhold til vedtektene av 1950.

§ 17-9 Spesielle bestemmelser i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen i 1987

En kvinnelig pensjonsberettiget som i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen pr.

1. januar 1987 fikk en høyere aldersgrense enn den som gjaldt tidligere (65 år), kan fratrudd stillingen etter reglene i § 5-1 og slik at aldersgrensen på 65 år anses å være beholdt.

Oppsatt pensjon i henhold til § 11-1 beregnes og utbetales som om aldersgrensen fortsatt var 65 år.

§ 17-10 Spesielle bestemmelser i forbindelse med endring av ytelsesnivå pr. 01.01.2012

For arbeidstakere ansatt før 01.01.2012 skal pensjon før levealdersjustering, jf § 5-4 1., 6. og 7. ledd, utgjøre 70 prosent av pensjonsgrunnlaget. For nyansatte fra 01.01.2012 skal pensjon før levealdersjustering, jf. § 5-4 nr. 1, nr. 6 fjerde ledd og nr. 7 tredje ledd, utgjøre 67,3 prosent. Med nyansatte forstås første gangs tilsetning i Oslo kommune, samt ny tilsetning i stilling i Oslo kommune uten direkte overgang mellom stillingene. Ved direkte overgang mellom stillinger innad i Oslo kommune opprettholdes 70 prosent nivå.

KAP. 18 SÆRLIGE REGLER OM PENSJONGIVENDE TJENESTETID

§ 18-1 Regulering av den pensjongivende tjenestetid

For pensjonsberettiget er den pensjongivende tjenestetid bestemt ved de vedtekter og bestemmelser som har vært gjeldende til en hver tid, jf. § 2-1, men med de unntak og endringer som er fastsatt nedenfor i dette kapittel.

§ 18-2 Opptjening ved forutgående tjenestetid

En arbeidstaker som pr. 1. januar 1975 innehadde minst halv stilling eller stilling med et timetall på minst 18 pr. uke, får tidligere, sammenhengende tjeneste i slik stilling medregnet som pensjongivende etter bestemmelsene i vedtektene her. Dette innebærer blant annet at en arbeidstaker som før 1. januar 1975 har hatt avbrudd i tjenesten eller i en periode har hatt mindre del av full stilling enn 18 timer pr. uke, ikke får forutgående perioder som ellers tilfredsstillende kravet i første punktum, medregnet som pensjongivende.

§ 18-3 Reduksjon i pensjongivende tjenestetid

En pensjonsberettiget som har fått tilbakebetalt merpremie som er innbetalt i henhold til tidligere gjeldende vedtekter, får redusert den pensjongivende tjenestetid tilsvarende.

§ 18-4 Ansatte i pensjonsberettiget stilling før 15. desember 1950

Arbeidstaker som var ansatt i pensjonsberettiget stilling før 15. desember 1950, får sin pensjonsgivende tjenestetid forhøyet med 5 år. Dette gjelder likevel ikke ved beregning av oppsatt pensjon etter § 11-1.

§ 18-5 Særskilte bestemmelser for ansatte i virksomhet overdratt til Oslo kommune

Arbeidstaker som var ansatt ved virksomhet på det tidspunkt den ble overtatt av Oslo kommune, får tjenestetid ved virksomheten før overtakelsestidspunktet medregnet som pensjonsgivende bare i den utstrekning som er vedtatt i det aktuelle tilfelle. Hvis vedtaket ikke er utfyllende, gjelder vedtektene på overtakelsestidspunktet og senere overgangsbestemmelser i tillegg.

DEL IV SÆRSKILTE BESTEMMELSER FOR ENKELTE GRUPPER

KAP. 19 SÆRSKILTE BESTEMMELSER FOR EKSTRAHJELPER UTEN FAST TIMETALL

§ 19-1 Særskilte bestemmelser for ekstrahjelp uten fast timetall

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder for ekstrasykepleiere, hjelpepleiere og pleiemedhjelpere ved sykehjem og pleiehjem samt timelønnede hjemmehjelpere/hjemmesykepleiere og bare når disse arbeidstakere er engasjert av kommunen uten plikt til å arbeide et fast timetall pr. uke.

§ 19-2 Særskilte rettigheter ved minimums antall timer

Arbeidstakere som nevnt i § 19-1 får rettigheter i henhold til gjeldende pensjonsvedtekter med de begrensninger som følger av dette kapittel, når vedkommende i ett og samme kalenderår har arbeidet for kommunen i minst 800 effektive timer.

§ 19-3 Pensjonsgivende inntekt

Den pensjonsgivende årsinntekt for full stilling finnes ved å multiplisere den ordinære timelønn til enhver tid med årstimetallet for vedkommende stilling.

§ 19-4 Beregning av deltidsprosent

Ved anvendelse av pensjonsvedtektenes § 3-2, skal deltidsprosenten for de enkelte kalenderår beregnes som følger:

med fra 800 til 1119 effektive arbeidstimer: 45%

med fra 1120 til 1439 effektive arbeidstimer: 65%

med fra 1440 til 1759 effektive arbeidstimer: 75%

med minst 1760 effektive arbeidstimer: 100%

For pensjonsgivende kalenderår fra et pensjonstilfelles inntreden, jf. § 19-5 annet ledd, skal deltidsprosenten fastsettes tilsvarende gjennomsnittet i de siste inntil 3 pensjonsgivende kalenderår.

§ 19-5 Pensjonsgivende tjenestetid

Arbeidstakere som inngår under § 19-1 får medregnet som pensjonsgivende tjenestetid alle kalenderår fra og med 1976 som vedkommende har arbeidet i minst 800 effektive arbeidstimer, jf. også § 19-8. For pensjoner etter kapitlene 6, 7 og 8 medregnes også tiden frem til og med året før vedkommende ville ha nådd stillingens aldersgrense.

Vedtektenes bestemmelser om medregning av tidligere tjenestetid, jf. kapittel 11, gjelder tilsvarende for tidligere tjenestetid etter paragrafen her, men bare når også den nye stilling er innlemmet etter bestemmelsene i kapittel 19.

§ 19-6 Begrensninger av rettigheter

Dersom § 19-2 kommer til anvendelse gir det rett til ytelser etter vedtektenes kapitler 5, 6, 7 og 8. Rett til oppsatt pensjon etter kapittel 11 oppnår vedkommende først etter at vedkommende har vært omfattet av tjenestepensjonsordningen i minst 5 år.

§ 19-7 Innmelding i tjenestepensjonsordningen

Arbeidstaker som nevnt i § 19-1 innberettes ikke til tjenestepensjonsordningen etter hvert som vedkommende erverver rettigheter etter vedtektene, jf. § 19-2, men først etter hvert som vedkommende også har opptjent rett til oppsatt pensjon, jf. § 19-6.

De enkelte virksomheter oppretter egne registre med alle relevante data for dem som har rettigheter etter kapitlet her og sender forvalter av tjenestepensjonsordningen utskrift av dette register på den måte og så ofte som forvalter av tjenestepensjonsordningen måtte bestemme.

Oppgave over antall personer som omfattes av vedtektene her pr. 31. desember hvert år og sum pensjonsgrunnlag, jf. § 19-4, sendes forvalter av tjenestepensjonsordningen innen utgangen av januar måned i påfølgende år.

§ 19-8 Opptjening av rettigheter etter særskilt samtykke

Forvalter av tjenestepensjonsordningen kan samtykke i at arbeidstaker som omfattes av bestemmelsene i dette kapittel, får medregnet tjenestetid før 1. januar 1976 i tilsvarende stilling med minst 800 arbeidstimer pr. år som pensjonsgivende.